

Metodika pro vytváření bezpečnostních kopií archiválií v digitální podobě

Karel Koucký, Státní oblastní archiv v Praze

Předpoklady a limity bezpečnostního snímkování

- ▶ legislativní a metodické požadavky
- ▶ současný stav bezpečnostního snímkování
- ▶ aktuální úkoly státních archivů
- ▶ omezené finanční možnosti

Základní údaje o projektu bezpVaV

- ▶ metodika výstupem výzkumného projektu „Zajištění ochrany archivních dokumentů důležitých pro potřeby státu“
- ▶ Programu bezpečnostního výzkumu České republiky v letech 2010 - 2015 (BV II/2 - VS) (identifikační kód projektu: VG20112014054)
- ▶ řešení projektu: 2011 - 2014
- ▶ účastníci projektu: Národní archiv (řešitel), Státní oblastní archiv v Praze (partner)
- ▶ výzkum bezpečnostní digitalizace jako alternativního způsobu ochrany archiválií

Metodika bezpečností digitalizace

- ▶ „Metodika pro vytváření bezpečnostních kopií archiválií v digitální podobě“
- ▶ <http://www.nacr.cz/G-Vyzk/metodika2015.aspx>
- ▶ autoři: Tomáš Dvořák, Karel Koucký, Jaroslav Šulc, Jiří Vichťa, Milan Vojáček
- ▶ fakultativní charakter materiálu

Bezpečnostní kopie

- ▶ (angl. security master, preservation master; něm. Sicherungskopie, Schutzkopie): kopie, která má v případě poškození, zničení nebo ztráty archiválie nahradit její originál; zaznamenává všechny podstatné vnitřní a vnější znaky a charakteristiky původní archiválie a ukládá se na bezpečném místě a způsobem zaručujícím maximální a časově neomezené uchování

Obsah metodiky

- ▶ digitalizace statických analogových dokumentů
- ▶ řeší organizační rámec bezp. digitalizace, vymezení kompetencí, alokaci zdrojů, výběr a přípravu materiálů k digitalizaci, jejich manipulaci, kontrolu úplnosti, kvality reprodukcí, technické požadavky na snímací zařízení, nastavení parametrů snímání, popis bezpečnostních reprodukcí, uložení těchto reprodukcí

Obsah metodiky ...2

Kap. 2 - Řízení bezpečnostní digitalizace, distribuce kompetencí a výběr archiválií k bezpečnostní digitalizaci

- ▶ digitalizační komise
- ▶ projektové řízení
- ▶ kritéria výběru

Obsah metodiky ...3

Kap. 3 - Manipulace s archiváliemi v průběhu bezpečnostní digitalizace

- ▶ příprava archiválií ke konverzi (3 fáze)
 - ▶ kontrola fyzického stavu archiválií
 - ▶ kontrola věcného hlediska
 - ▶ foliace
- ▶ navazující kontroly
 - ▶ úplnost naskenování
 - ▶ kvalita reprodukcí

Obsah metodiky ...4

Kap. 4 - Technická doporučení pro digitalizaci prováděnou za účelem vytváření bezpečnostních kopií archiválií

- ▶ výběr snímacího zařízení
- ▶ nastavení technických parametrů (vzorkovací frekvence, barevná hloubka a optická hustota)
- ▶ kontrola kvality snímání (technické terče)
- ▶ grafické souborové formáty

Obsah metodiky ...5

Kap. 5 - Popis bezpečnostních reprodukcí

- ▶ popisná metadata
- ▶ administrativní metadata
 - ▶ uchovávací
 - ▶ technická
 - ▶ metadata práv
- ▶ strukturální metadata
- ▶ metadatový model

Obsah metodiky ...6

Kap. 6 - Doporučení k ukládání bezpečnostních reprodukcí

- ▶ ukládání
- ▶ uchovávání

Děkuji za pozornost!

Karel Koucký, Státní oblastní archiv v Praze

karel.koucky@soapraha.cz